

Θεσμικές πρωτοβουλίες και εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά

Μαργαρίτα Αντωνάκη
Γενική Διευθύντρια Ε.Α.Ε.Ε.

Αθήνα, 28.6.2012

Εισαγωγή

Στόχος της σημερινής εκδήλωσης που οργανώνει η Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων της Ε.Α.Ε.Ε. είναι να γίνει μια σύντομη παρουσίαση των οριζόντιων θεμάτων που απασχολούν την Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά καθώς τα ιδιαίτερα κλαδικά ζητήματα αναπτύσσονται, κατά παράδοση, στις παρουσιάσεις των Κλαδικών Επιτροπών.

Θεωρούμε ότι τα Μέλη μας πρέπει να είναι ενήμερα για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που επηρεάζουν άμεσα και τη δική μας δραστηριότητα και την επαγγελματική μας καθημερινότητα. Γι' αυτό οι σημερινές ομιλίες θα σας παρουσιάσουν τα θέματα που βρίσκονται στη σημερινή επικαιρότητα.

Η Ένωση θα συνεχίσει την πρακτική της, δηλαδή να βρίσκεται σε επαφή με τα Ευρωπαϊκά Όργανα, τους Έλληνες Ευρωβουλευτές και το Insurance Europe για μια αμφίδρομη ενημέρωση.

Το 2011

Το 2011 ήταν μια σημαντική χρονιά για την Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά, με πολλές νομοθετικές πρωτοβουλίες και τις Ευρωπαϊκές Οικονομίες να συνεχίζουν τον αγώνα κατά της ύφεσης και της οικονομικής αστάθειας. Ταυτόχρονα ήταν η πιο ακριβή χρονιά από την άποψη των φυσικών καταστροφών, με οικονομικές ζημιές \$ 380 bn και ασφαλισμένες ζημιές \$ 105 bn (MR).

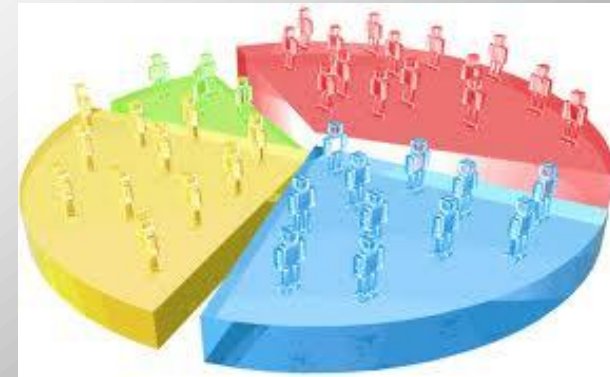
Στο δύσκολο αυτό περιβάλλον οι Ευρωπαίοι ασφαλιστές στάθηκαν στο ύψος τους, ανταποκρίθηκαν στις υποχρεώσεις τους και επιβεβαίωσαν τον σταθεροποιητικό ρόλο της Ιδιωτικής Ασφάλισης για την κοινωνία που δοκιμάζεται.

Το 2011

Το 2011, οι Ευρωπαϊοί Ασφαλιστές μέσα από το αντιπροσωπευτικό τους όργανο το “Insurance Europe” προσπάθησαν :

- Να τοποθετηθούν ουσιαστικά και εποικοδομητικά σε μια σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών από το Solvency II και τις επαγγελματικές συντάξεις ως την προστασία καταναλωτών με τους κανόνες πωλήσεων και διαφάνειας.
- Να επισημάνουν τις προβληματικές ρυθμίσεις του Solvency II για τα long term guarantee products και τον κίνδυνο να απομακρυνθούν οι ασφαλιστές από τέτοια προγράμματα και τις αντίστοιχες μακροχρόνιες επενδύσεις.

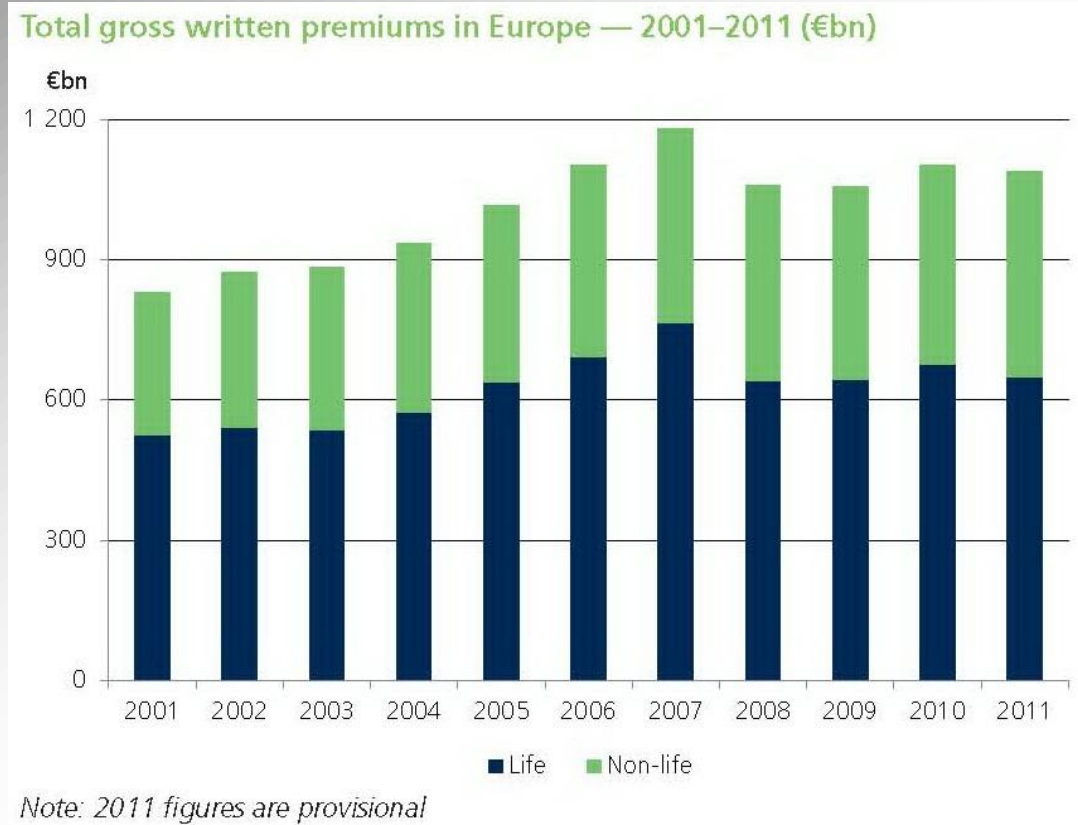

Το 2011

- Να επισημάνουν ότι το πλαίσιο προληπτικής εποπτείας στις επαγγελματικές συντάξεις είναι ατελές και θέτει ζητήματα ανταγωνισμού στις ασφαλιστικές εταιρίες και τα pension funds και ότι η προστασία των καταναλωτών επιβάλλει να εφαρμοστούν οι αρχές του Solvency II στις επαγγελματικές συντάξεις ανεξαρτήτως παρόχου (δηλ.και στα pension funds).
- Να εξηγήσουν το μοντέλο λειτουργίας της Ιδιωτικής ασφάλισης (βλ. συζήτηση για anti-discrimination).
- Να εξηγήσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους που δεν γεννούν συστημικούς κινδύνους και δεν χρειάζεται να αντιμετωπίζονται όπως οι Τράπεζες (SIFIS).

Α. Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2011 σε αριθμούς

Ασφάλιστρα : 1.089 δισ. € (-1,5% σε σχέση με το 2010)

- Ασφάλιστρα Ζωής 60% ↓ 4%
- Ασφάλιστρα Ζημιών 40% ↑ 3%

Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2011 σε αριθμούς

European insurance key figures and growth — 2009–2011 (€bn)

	2009	2010	2011	Nominal growth (at current exchange rates)		Nominal growth (at constant exchange rates)	
				2009/10	2010/11	2009/10	2010/11
Total gross written premiums	1 058	1 102	1 089	4%	-1%	3%	-2%
Life	645	676	650	5%	-4%	3%	-4%
Non-life	412	426	439	3%	3%	2%	3%
Motor	121	124	128	3%	4%	1%	4%
Health	101	108	111	7%	3%	6%	2%
Property	80	84	85	4%	2%	2%	2%
Other non-life	110	111	115	1%	3%	0%	3%
Insurers' investment portfolio	6 979	7 507	7 682	8%	2%	6%	2%

Note: 2011 figures are provisional

Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2011 σε αριθμούς

Στοιχεία - Συγκέντρωση :

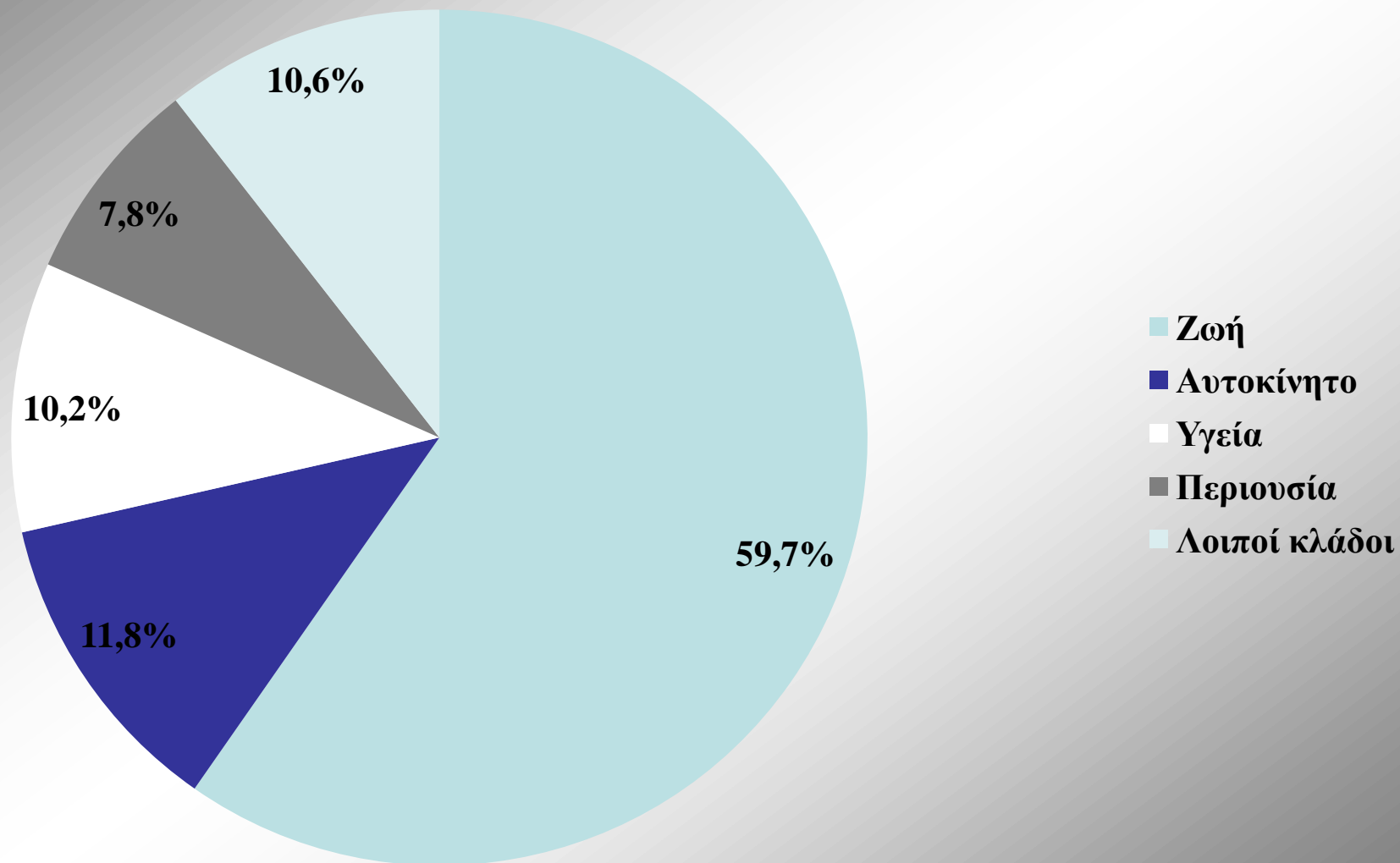
Ασφαλίσεις Ζωής

Οι 4 μεγαλύτερες αγορές (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία) έχουν περίπου το 70% της παραγωγής ασφαλίσεων. Απ' αυτές μόνο η Αγγλία + 8%, οι υπόλοιπες : Γαλλία -14%, Γερμανία -4% και Ιταλία -18%.

Αιτία :

Κυρίως λόγω της μειωμένης ζήτησης προϊόντων ζωής εφάπαξ καταβαλλόμενου ασφαλίστρου. Η μείωση αυτή οφείλεται στη στροφή των καταναλωτών σε βραχυπρόθεσμα αποταμιευτικά προϊόντα (τράπεζες) λόγω της αβεβαιότητας που συνδέεται με την κρίση.

Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2011 σε αριθμούς

Η Ευρωπαϊκή Ασφαλιστική Αγορά το 2011 σε αριθμούς

Στοιχεία - Συγκέντρωση :

Ασφαλίσεις Κατά Ζημιών

Αύξηση 3% κυρίως λόγω του αυτοκινήτου

Αυτοκίνητο

- Αντιπροσωπεύει περίπου το 30% των ασφαλίσεων κατά ζημιών.
- Η Γερμανία, η Ιταλία, η Γαλλία και η Αγγλία κατέχουν περίπου το 60% των ασφαλιστρών αυτοκινήτου της Ευρώπης. Οι τρεις πρώτες είδαν αύξηση 4%, ενώ η Αγγλία μείωση της τάξεως του 13%. Η αύξηση οφείλεται σε αύξηση ασφαλιστρών αλλά και νέων εργασιών,

Υγεία

- Αντιπροσωπεύει περίπου το 25% των ασφαλίσεων κατά ζημιών.
- Η Ολλανδία και η Γερμανία εκπροσωπούν το 36% και το 31% αντίστοιχα της αγοράς.
- Μικρή επιβράδυνση της ανάπτυξης (+2% έναντι +6% πέρυσι).

Περιουσία

- Αντιπροσωπεύει το 20% περίπου των ασφαλίσεων κατά ζημιών.
- 2% σε σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες.
- Η Αγγλία, η Γερμανία και η Γαλλία είναι οι μεγαλύτερες αγορές της Ευρώπης με μερίδιο αγοράς 18% η κάθε μία.

Επενδύσεις

Οι ασφαλιστές είναι από τους μεγαλύτερους θεσμικούς επενδυτές με μακροχρόνιες επενδύσεις. Οι επενδυτικές στρατηγικές τους και η αξία του ενεργητικού τους εξαρτώνται πολύ από τις εξελίξεις στην Κεφαλαιαγορά.

Οι Ευρωπαϊκές Κεφαλαιαγορές πέρασαν από περίοδο αστάθειας το β' εξάμηνο του 2011 λόγω, της αρνητικής εικόνας για τη φερεγγυότητα ορισμένων Ευρωπαϊκών χωρών και του Ευρωπαϊκού Τραπεζικού συστήματος. Το κλίμα βελτιώθηκε σχετικά προς το τέλος του χρόνου, χωρίς όμως η αβεβαιότητα να υποχωρήσει εντελώς.

Οι επενδύσεις των Ευρωπαϊκών Ασφαλιστών σε τρέχουσες τιμές εκτιμώνται στο τέλος του 2011 σε € 7.680 bn (+2%) με τις 3 μεγάλες αγορές (Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία) να κατέχουν πάνω από το 60% του συνόλου των επενδύσεων.

Β. Επισημάνσεις Επιτρόπου κ. M. Barnier από τη Γενική Συνέλευση του Insurance Europe

- 5η συνεχής χρονιά οικονομικής κρίσης
- Ανάπτυξη κοντά στο 0
- Αβεβαιότητα για την Ελλάδα
- Αν και τα φώτα του ενδιαφέροντος είναι στις Τράπεζες, η κατάσταση επηρεάζει προφανώς και τις Ασφαλιστικές Εταιρίες.

Οι προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

(όπως διατυπώθηκαν από τον κ. M. Barnier,
Επίτροπο Εσωτερικής Αγοράς & Υπηρεσιών)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαμορφώνει μέσα σε ένα δύσκολο οικονομικό κλίμα τις ευκαιρίες που ένας σωστά εποπτευόμενος ασφαλιστικός τομέας μπορεί να προσφέρει στην κοινωνία.

- Τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του G20 για την αντιμετώπιση της κρίσης συμπίπτουν.
- Η Ευρώπη έχει δείξει την αποφασιστικότητά της να αποκαταστήσει τη σταθερότητα στο οικονομικό σύστημα. Τώρα είναι η ώρα να αποδείξει τη θέλησή της για ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας.
- Οι ασφαλιστές είναι δύναμη σταθερότητας και συνέχειας στις αγορές και λόγω των μακροχρόνιων επενδύσεών τους έχουν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην επαναφορά της Ευρώπης στην ανάπτυξη. Τα 3 μεγαλύτερα Ευρωπαϊκά Projects που εξελίσσονται μπορούν να βοηθήσουν σ' αυτή την κατεύθυνση.

Τα 3 μεγαλύτερα regulatory projects

- **Solvency II**

Ένα αποτελεσματικό εποπτικό σύστημα. Οι ασφαλιστικές εταιρίες το 2010 είχαν επενδύσει πάνω από 7.400 δισ. €, δηλαδή περισσότερο από το 50% του Ευρωπαϊκού Ακαθάριστου Προϊόντος. Τα Κεφάλαια αυτά μπορεί και πρέπει να επενδυθούν σωστά για να στηρίξουν την ανάπτυξη.

- **Αναθεώρηση της Οδηγίας IORP**

Ένα σύγχρονο εποπτικό μοντέλο για τα Pension Funds μπορεί να επιτρέψει τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας με ταυτόχρονη προστασία των ασφαλισμένων.

- **Αναθεώρηση της Οδηγίας για τη Διαμεσολάβηση (IMD)**

Το οικονομικό σύστημα δεν θα εισφέρει στην ανάπτυξη αν δεν αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στους ασφαλισμένους. Αυτός είναι ο στόχος που βρίσκεται πίσω από την πρωτοβουλία για την προστασία επενδυτών και καταναλωτών.

Solvency II

Αρχικός στόχος :

Αποτελεσματικό, μοντέρνο, βασισμένο σε οικονομικές αρχές σύστημα φερεγγυότητας, βασιζόμενο στη διαχείριση όλων των πραγματικών κινδύνων.

Η αλλαγή στις συνθήκες επιβάλλει :

- Αλλαγές στο Solvency II που λαμβάνουν υπόψη την πραγματική οικονομία της Ε.Ε.
- Κινήσεις που θα επιτρέψουν στην ασφαλιστική αγορά να ενισχύσει την αιψόρο ανάπτυξη στην Ε.Ε.

Solvency II

Η αναγνώριση της Ιδιωτικής Ασφάλισης ως μακροπρόθεσμου θεσμικού επενδυτή :

- Το SII παρέχει μεγαλύτερη επενδυτική ελευθερία αφού οι περιορισμοί για συγκεκριμένες επενδύσεις έχουν αρθεί. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις μειώνονται με την διασπορά του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.
- Ενθαρρύνονται οι μακροχρόνιες επενδύσεις που αντισταθμίζονται με μακροχρόνιες εγγυήσεις μέσα στα πλαίσια των ορθών πρακτικών του ALM.
- Εντατικές διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Commission) για τη διασφάλιση της δυνατότητας των Α.Ε. να προσφέρουν μακροχρόνιες εγγυήσεις.

Solvency II

Είναι σημαντικό το Solvency II να εφαρμοσθεί το συντομότερο δυνατό, αφού έχουν περάσει πάνω από 10 χρόνια επεξεργασίας.

Solvency II - Timeline

Λόγω αλληπάλληλων καθυστερήσεων στην τροποποιητική οδηγία Omnibus II, η ημερομηνία ενσωμάτωσης της Οδηγίας Solvency II (2009/138/EK) στο δίκαιο των κρατών μελών θα παραταθεί ως εξής :

- Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο μέχρι την **30η Ιουνίου 2013**
- Εφαρμογή του πλαισίου από **1 Ιανουαρίου, 2014 ???**
- Μετά την αναμενόμενη υιοθέτηση της Omnibus II (Οκτώβριο 2012) θα προγραμματιστεί και η σχετική διαδικασία για την υιοθέτηση των μέτρων εφαρμογής.

Αναθεώρηση της Οδηγίας IORP

- Πολλή συζήτηση για τη σχεδιαζόμενη αναθεώρηση της οδηγίας IORP, ειδικά στις χώρες όπου τα pension funds έχουν μεγαλύτερη εξάπλωση (Αγγλία, Γερμανία, Ολλανδία).

N.B. Είναι γνωστό ότι τα ενδιαφερόμενα pension funds μαζί με εργοδότες, εργαζόμενους, asset managers αντιτίθενται στην αναγκαιότητα αναθεώρησης και επέκτασης των ρυθμίσεων του Solvency II στα pension funds.

- Σκόπιμη η αναθεώρηση τώρα της Οδηγίας IORP για λόγους προστασίας των μελλοντικών συνταξιούχων.

Αναθεώρηση της Οδηγίας IORP

- Δεν σημαίνει ότι το Solvency II θα εφαρμοσθεί στα pension funds αυτούσιο.
- Πρέπει να υπάρχουν ισοδύναμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ ασφαλιστικών εταιριών – pension funds αλλά κυρίως ίδια προστασία στους ασφαλισμένους με ίδια προϊόντα.
- Μέχρι το καλοκαίρι του 2013 νέο σχέδιο Οδηγίας IORP ύστερα από διαβουλεύσεις και συνεργασία με ΕΙΟΡΑ.
- Σύντομα έκδοση πράσινης βίβλου για μακροχρόνιες επενδύσεις που είναι σημαντικές και πρέπει να προωθηθούν.

Αναθεώρηση της Οδηγίας για τη Διαμεσολάβηση (IMD)

M. Barnier

- Σημαντική η προστασία επενδυτών και καταναλωτών οικονομικών υπηρεσιών.
- **Επιθυμούμε ;**
 - Καλύτερη προστασία καταναλωτών - PRIPS με εναρμονισμένους και διαφανείς κανόνες πληροφόρησης.
 - Ισοδύναμους όρους ανταγωνισμού για τους παροχείς τέτοιων υπηρεσιών.

Έκδοση Insurance Europe « Πως λειτουργεί η ασφάλιση »

Κλείνοντας την εισαγωγή και πριν περάσουμε στις ομιλίες σας ενημερώνουμε ότι σύντομα θα έχετε στα χέρια σας στα ελληνικά την έκδοση του Insurance Europe

« Πώς λειτουργεί η ασφάλιση »

Ένας απλός και σύντομος οδηγός για τις βασικές αρχές της ασφάλισης

Επεξηγώντας απλά και ξεκάθαρα ο,τιδήποτε σχετίζεται με τη λειτουργία της ασφάλισης, από τη μεταφορά κινδύνου, στη δυσμενή επιλογή και τον ηθικό κίνδυνο, αυτός ο σύντομος οδηγός αποτελεί την ιδανική εισαγωγή για όποιον επιθυμεί να κατανοήσει τις βασικές αρχές της σύγχρονης ασφάλισης.

Έκδοση Insurance Europe « Πως λειτουργεί η ασφάλιση »

Περιλαμβάνει τις εξής ενότητες :

- Πώς λειτουργεί η ασφάλιση ; βασικά σημεία
- Περισσότερες λεπτομέρειες
- Τι είναι ασφαλισίμο ;
- Γιατί χρειαζόμαστε την ασφάλιση ;
- Γιατί το ρυθμιστικό περιβάλλον παίζει τόσο σημαντικό ρόλο ;
- Παράρτημα : πώς υπολογίζεται το ασφάλιστρο ;

